

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS HÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
 Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — 16 fill.
 Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
 Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

A fogyasztás fegyelmezése.

Az ujesztendő elég kellemes meglepetést hozott a kenyér- és lisztutalványok alakjában. Furcsa dolog is elképzelni egy vérbeli magyarnak, hogy bemegy a pékhez s pénze is van, vagy a vendéglőbe s ott kenyeret kér s azt addig nem adják oda neki, amíg a hatóság utalványt is át nem adja. A kenyér ára szinte másodrendűnek tűnik fel — a földolag a kenyérjegy vagy a lisztjegy. Erre van szüksége a grófnak és napszámosnak egyaránt.

Bőségesebb termés esetén talán elkerülhetők volna ezeket a kényelmetlen rendszabályokat. Ámde ha már itt vannak, — nincs más segítség, mint beletörődni — és levonni belőlük a tanulságokat. Mert mindennek meg van a maga tanulsága s különösen sokat tanulhatunk a magyar természetnek, gondolkodásmódnak olyannyira szokatlan kenyér- és lisztjegyekből. Az egyik és legfőbb tanulság, hogy takarékoskodnunk kell a legteljesebb mértékben. A szántóföld termése mai viszonyok közt nem elégséges a folyton szaporodó igények kielégítésére. A háboru méretei eddig folyton csak növekedtek s ki tudja, meddig fognak nőni. Már pedig a háboruban minden élő és mozgó tényező — bizvást mondhatjuk, — az ugynevezett központi hatalmak részéről első sorban a magyar föld termésére van ráutalva. Az ésszerű, sőt fősvénységig menő takarékoság rendkívül kívánatos. Ne egyék senki két darab kenyeret, ha eggyel is jóllakott.

A másik s nézetünk szerint most már mindenki előtt igazságszámba menő tanulság az, hogy a mezőgazdaságnak meg kell adni minden lehető támogatást, hogy háborus feladatainak megtudjon felelni. Azt mondják, hogy a mezőgazdaság is tulajdonképpen ipar, mi azt mondjuk, hogy a mezőgazdaság kiváltképpen háborus ipar. A kenyér van oly tényező, mint a srappell. Meg kell tehát adni a mezőgazdaságnak is pénzben, munkaerőben, szállítási és anyagbeszerzési előnyökben mindazt, ami produktívá, teherbíróvá, fejlődővé teszi. A föld ős ereje, a mag csiraképessége, az eső és napfény nem elégségesek az eredményhez.

A kenyér- és lisztjegyekbe bele fogunk szintén törődni, mint sok más háborus mizériába és hasznunk is lesz belőle, főleg ha a tanulságokat is levonjuk. Hasznunk lesz belőle azért is, mert bizonyos fegyelmezettséget tanulhatunk. Lám, Németország az ő aránylag kisebb készleteit mily pompásan és arányosan szét tudta osztani, — ott a drágaság még annyira sem tudott elfajulni, mint nálunk — éppen ezért fegyelmezettségre — a mostaninál jóval nagyobbra — száz és száz okból volna szükségünk. Mi azonban csak egyet említünk s ez az, hogy a fegyelem és a szövetkezésre való hajlandóság nagyon is közeli rokonok. Voltaképpen egyik a másikat kíségeti, megtermékenyíti. A fegyelmezett társadalom jobban hajlik a közös munkára. Már pedig elvitázhatatlan tény, hogy a drágaság legfőbb

tényezőjét, a kapzsi közvetítő uzsorát csak közös erővel — szövetkezéssel lehet legyőzni, sőt mi több, kiirtani.

A közigazgatási bizottság ülése.

E hó 10-én tartotta vármegyénk közigazgatási bizottsága Mar a László főispán elnöklete alatt rendes havi ülését.

Elnökölő főispán szívélyes szavakkal üdvözli az év első ülésében a tagokat és kifejezést ad újévi jókívánalmának. Főhívására a bizottság megalakítja a különböző albizottságait: 1. a fegyelmi választmány tagjai: Hajduczki József, Mahler Ignáz, Páll Albert, Pogány Károly, 2. a gazdasági albizottság tagjai: Bodnár Richard, Csató Pál, Kenderessy Ferenc és Cs. Lázár László, 3. a pótdó felszólamlási küldöttség tagjai: Kriskó Bohus, dr. Nemes József, Orendi Gyula, 4. a gyámügyi fellebbviteli küldöttség tagjai: Hajducki József, dr. Nemes József, Orendi Gyula, Pogány Károly, 5. a tanítói nyugdíj bizottság tagjai: Csulay Lajos, Páll Albert, 6. a kegyelmi bizottság tagjai: Borbáth Vilmos, Csulay Lajos, 7. a börtönvizsgáló bizottság tagjai: Benkő Angéss, Damián Vazul, Hajduczki József, Mahler Ignáz, 8. az egészségügyi bizottság tagjai: Mahler Ignáz, Major Mihály és Rádai Ferenc, 9. az adóügyi bizottság tagjai: Hajduczki József, Kriskó Bohus, dr. Nemes József, Pogány Károly, 10. a törvényhatósági ipartanács tagjai: Hirsch Adolf, Ujvári Jenő.

Csulay Lajos h. alispán a bizottság nevében hálás köszönettel viszonozza a főispán jókívánásait, akinek acélos munkakedve, kiváló egyénisége, a gondjaira bizott törvényhatóságot nehéz viszonyai között is a legnagyobb bizalommal és megnyugvással tölti be.

A közigazgatás mult havi állapotáról alapos tájékoztatást nyújt a h. alispán. Jelenti, hogy Bar ta Dezső dr. szolgabíró betegségéből felgyógyult s a marosillyei főszolgabírónál szolgálattételre jelentkezett. Dr. Meskó Aladár vm. főorvos betegsége miatt újabb 8 hetes szabadságot kért.

A megyei pótdók felhajtásának helyszíni vizsgálatát már befejezte, minthogy azonban a kir. adóhivataloktól a szükséges kimutatásokat nem kapta meg, a végeredményről csak a jövő ülésén teheti meg jelentését. O.-Brettye község árvízvédelmi munkálatainak terveit a földmivelésügyi miniszter jóváhagyva leküldötte s a 22 ezer koronára előirányzott költségekből kétezer koronát átvállalt tárcája terhére. Megtette a h. alispán a szükséges intézkedéseket, hogy a munkálatok mielőbb végrehajthatók legyenek.

A törvényhatóság a Közélelmezési Központ R.-t.-nál 30 ezer kor. részvényt jegyzett. Ezért a vármegye képviselőtében meghívást kapott a Központ igazgatósága által mult hó 20-án a fővárosban tartott értekezletre. Az a megállapodás történt, hogy a Központ közvetítésével beszerzendő fogyasztási cikkek szétosztásánál célszerűbb lesz a városi törvényható-

ságoknál a házikezelésre való berendezkedés, míg a vármegyei törvényhatóságoknál egyes kiválasztott helyi kereskedők közvetítésének az igénybevétele ígérkezik a legmegfelelőbbnek. Mivel pedig a Központ csak a feltétlen szükség mérvéig gondoskodik gyarmatáruk beszerzéséről, éppen ezért intézkedett a h. alispán a főszolgabírók útján, hogy a közönségnek 3 havi gyarmatáru, fűszer, füstölthús szükséglete sürgősen összeírassék. A köz-ellátás szempontjából fontos kérdésnek további sorsát éber figyelemmel fogja irányítani.

A kormány rendelete értelmében megállapította a vármegye területére a disznózsir, háj, sertésus felék, készítmények legmagasabb árát.

Bejelenti, hogy a gabonaneműek szállítására vonatkozólag kiadott miniszteri rendelet a régi szállítási igazolványok helyett teljesen új igazolványok kiállítását írja elő, ami az elsőfoku hatóságoknak tetemes munkatöbbletet okoz.

Az országosan életbeléptetett liszt- és kenyérfogyasztási rendszer a vármegyénk 4 rend. tan. városára szóló hatálya kiadott rendelete alapjául e hó 10-én kezdetét vette. A kis- és nagyközségekben különböző okok miatt a hatályba lépés rövid eltolódást szenved.

A földmivelésügyi miniszter rendelete értelmében a tavaszi vetőmag-ellenőrző-bizottság a főispán elnöklete alatt megkezdte a működését. A gazdaközönség érdeklődésének felkeltésére intézkedések történtek.

A mult hó 23-án átadatott a forgalomnak a marosillyei Bethlen Gábor-hidja, melynek vámszedési bérletét a december 20-án megtartott nyilvános árlejtésen Szilágyi Albert marosillyei lakos kapta meg az előirányzott 5000 K helyett évi 9100 K-ért. A hid költségvetési előirányzata kb. 440,000 K-át tett ki, melyből 100 ezer K-át az állam adott, 300 ezret a községek hozzájárulása és a hid vámbérlete ammortizál úgy, hogy végeredményben a vármegyének mindössze 40,000 koronájába kerül ez a nagy fontosságú alkotás. Ezzel a bejelentéssel kapcsolatosan megragadja az alkalmat, hogy ismételten is a legmelegebb elismeréssel adozzék a hid technikai-kivitelében, nagy érdemeket szerzett Mahler Ignáz kir. főmérnöknek és az állam-építészeti hivatal részéről a tervezésben, az építés ellenőrzésében résztvett minden tisztviselőnek. Kéri ennek jegyzőkönyvi megörökítését.

Mar a László leszögezi azt a tényt, hogy Csulay h. alispán a hidépítés kezdeményezésével és a mostani nehéz gazdasági viszonyok közt a hid megteremtése körül kifejtett erélyességével milyen körültekintő és fáradtságos munkát végzett, javasolja tehát, hogy a közigazgatási bizottság érdemei elismerésül szavazzon jegyzőkönyvi köszönetet a h. alispánnak is. A bizottság úgy a h. alispánnak, mint a főispánnak javaslatát helyesléssel fogadja s a Bethlen Gábor-hid megteremtésében kiváló érdemeket szerzett a h. alispánnak, kir. főmérnöknek s az államépítészeti hivatal tisztviselőinek jegyzőkönyvileg is kifejezi elismerését.

Páll Albert p. ü. igazgató havijelentése szerint december havában egyenes adóban 178,519 K-val, illetékben 32947 K-val, bor- és husfogyasztási adóban 2131 K-val, dohányban 70195 K-val több, hadmentességi adóban 51000 K-val, szeszadóban 187,411 K-val kevesebb folyt be, mint az előző év ugyanezen hónapjában.

Benkő András kir. tanfelügyelő jelenti, hogy Medve Aladár dr. tanfelügyelői tollnokot a miniszter felruházta iskolalátogatási jogosultsággal és hogy a katonai segédszolgálatból hazabocsátott tanítók szolgálatbalelépésével kilátás van a személyhiány miatt fennállott tanügyi nehézségek csökkentésére.

Mahler Ignátz államépítészeti hivatalfőnök havijelentése szerint a törvényhat. közutak állapota komoly kormányhatósági beavatkozást igényel. Az állandó esőzés azokat erősen eláztatta. A szükséges fedanyagoknak is csak 40%-a volt kihordatható az elmúlt évben, minek oka a fedanyag előteremtésének nehézsége, az utak fenntartásában nélkülözhetetlen szállítók, munkások tömeges hadbavonulása, lovak, igavonó-állatok és járművek rekvirálása. Sajnálattal látja, hogy míg a vasutnál annak fenntartása érdekében a legaprólékosabb gondoskodás történik és a munkaerők nélkülözhetlensége a legliberálisabb értelmezésre talált, addig a nemcsak közgazdasági, hanem stratégiai okból is annyira fontos közutak alig részesülnek valami figyelemben. Ilyen körülmények közt történhetett meg, hogy az 1914. évben a fedanyagnak 70%-a, tavaly már 40%-át állították elő és a folyó évben előreláthatólag még kisebb percent kerülhet az utakra. A közutak fenntartása nemcsak óriási nehézségekbe ütközik, hanem hova-tovább egyszerűen megszűnik. Indítványozza, hogy a bizottság írjon fel a kormányhoz és kérje a nélkülözhetetlen személyzetnek katonai szabadságolását, a kézi munkaerőnek hadifoglyok, katonaság átengedésével, az igásmunkaerőnek járművek és állatok rekvirálás aluli mentesítésével leendő biztosítását.

Mara László főispán hozzájárul az indítványhoz, azzal a kiegészítéssel, hogy a felterjesztésben nemcsak az általánosságban tapasztalható jelenségeiket említsék meg, hanem a konkrét adatok részletes felsorolásával adjanak súlyt annak. A bizottság ilyen értelemben határoz.

Mailand Oszkár dr. tb. főorvos jelenti, hogy a közegészségügy állapota december havában elég kedvező volt. Kedvezőtlennek tekinthető a petrozsényi járásban, ahol 4 községben, közülük Vulkánban járványszerűen lépett fel a hasihagymáz, míg Petrozsényben difteria járvány dühög, oly mérvben, hogy a hó második felében 14 napra 18 szaporulat esik. Erélyes óvintézkedésekről gondoskodás történt.

Kiss Dénes dr. ügyész rendes havi jelentésével az ülés véget ért.

Hétről-hétre. A tej.

Kedves Polgártárs, aki a piacról szerzed be magad és családod részére a tejet, tudod-e azt, hogy miért olyan „vékony” az a folyadék, tudod-e azt, hogy miért van gyakran olyan furcsa íze annak a drága pénzen vásárolt mindennapi eledelnek?! Csupán azért kedves Polgártárs, mert Szászvároson — úgy látszik — ismeretlen fogalom a tejvizsgálat s a tejmérő-készülék. Ha volna tejmérő-készülék, (pedig úgy halljuk, hogy van), ha volna alapos tejvizsga, volna jó tej. A városba falvokról nagymennyiségű tejet hoznak

be naponként, de bizony ellenőrzés nélkül, feltéve, hogy nem lehet rendőri ellenőrzésnek nevezni azt, ha a piacon ögyelgő rendőr itt-ott belepislog a tejes asszonyok edényeibe. Ezzel a bepislogással azonban bármilyen sürűn is történjék az, még nincs ellenőrzve, hogy vajjon felvan e már egy kis vízzel hígítva a tej, avagy leván már fölözve!? Egy-két szigorú vizsgálat, büntetés s megszűnne ez a szép állapot.

A kávéházakban s vendéglőkben kiszolgáltott tej is falvakból kerül elő s ha izleled, reá ismersz a piacon vásárolt tejedre.

Ha pedig kifogásolod, azt felelik, hogy kénytelenek elfogadni ezt a tejet, mert különben ezt sem kapják. Városunkban csak a vendéglőkben, kávéházakban és cukrászdákban naponként legalább 700—800 csésze tejeskávé fogy el. A tejvizsgálat, tehát megérdemel egy kis hathatósabb figyelmet. Ezentul kedves tejfogyasztók, akik vagytok polgárok is, katonák is, panaszaitokkal ne Szerkesztőségünket zaklassátok, hanem a — sóhivatalt. Ott aztán biztosan elintézik sérelmeiteket. Arra azonban ügyelj, hogy panaszkodásod közben valahogy meg ne kritizáld a sóhivatal működését, mert akkor panaszodat cenzurázza vagy confiscálja a sóhivatal, nehogy illetékes helyen értesüljenek jogos kritikádról.

NAPI HIREK.

— **Ferdinánd bolgár király — tábornagy.** Bécsből jelentik: Ő felsége Ferdinánd bolgár királynak az osztrak-magyar tábornagi méltóságot adományozta. Az erre vonatkozó legfelsőbb kéziratot Ferdinánd királynak e hó 17-én adta át Lónyay góbf gárdakapitány, lovassági tábornok.

— **Kitüntetés.** A király Zinner Ferenc ezredet, a 71. gy.-ezred helybeli parancsnokát szolgálatai elismerésül a „Signum-laudis”-sal tüntette ki.

— **Mindennel és mindenben takarékoskodjunk, mert nem tudhatjuk, hogy a háború meddig tart s mennyire veszi igénybe meglévő készleteinket!**

— **Kitüntetések.** Őfelsége a király nagyborosnyói és szárazajtai Bartha Béla cs. és kir. huszárfőhadnagynak — néhai Bartha Lajos hunyadmegyei ref. esperes fiának — az ellenséggel szemben tanusított vitéz magatartásáért a hadiékítményes III. oszt. katonai érdemkeresztet adományozta, elrendelte továbbá, hogy Hermann András 64. gyalogezredbeli főhadnagynak ugyancsak vitéz magatartásáért legfelsőbb elismerése tudtul adassék.

— **Előléptetések.** A király Őfelsége dr. Cserey Zsigmondot, a dévai katonai kórházhoz beosztott tartalékos orvost tart. főorvossá, felsőszálláspataki ifj. Mara László 9. honvéd huszárezredbeli tart. zászlóst, ki rövid katonai pályáján valóban huszáros bravúrral haladt előre, miközben hősiességével hamarosan megszerezte a nagy ezüst vitézségi érmet is, — soronkívül hadnagygyá, Bartha István m. kir. 22-ik honvédgyalogezredbeli zászlóst szintén hadnagygyá nevezte ki.

— **Esküvő.** Biró Izidor bokaji birtokos és kereskedő f. hó 23-án tartja esküvőjét Goldstein Eszti ke urleánnyal Balászfalván. Sok szerencsét kívánunk!

— **Kitüntetés.** Őfelsége a király Hercegh Sándor tart. hadnagyot — Hercegh Sándor balomiri körjegyző fiát — a doberdói fensi-

kon az ellenséggel szemben tanusított vitéz magatartásáért a legfelső elismerésnek nyilvános közlésével, utóbb a szerbiai harctéren bátor és önfeláldozó szolgálataért a „Signum laudis”-sal tüntette ki.

— **Eljegyzés.** Olasz Bálint okl. bányamérnök, a muszári bányüzem főnöke eljegyezte Mátyás Olgát, Mátyás János ref. lelkész és neje leányát Kristyóron.

— **A 71-ik gy.-ezred zenekarának f. hó 22-én este — lapzárta után — megtartott hangversenyéről jövő számunkban fogunk referálni.**

— **Kitüntetés.** A király a 64. gy.-ezredben szolgáló Makay Attila tart. segédorvost a koronás arany érdemkeresztrel a vitézségi érem szalagján tüntette ki.

— **Nyilvános köszönet.** Özv. Brosteán Aurélné urnő a hunyadobrai Vöröskereszt-Egyletnek 50 K-át adományozott, mely összeget hálás köszönettel ezuton is nyugtáz az egyesület nevében Rignáth Béla, a hunyadobrai Vöröskereszt-Egylet titkára.

— **Ujságot nem olvasni: büntetendő gondatlanság.** Osnabrück vidékén egy községben két kereskedőt egy napi fogházra ítelt a bíróság, mert eladtak néhány kiló gyapjút, pedig a gyapjút rekvirálták. A bírósági tárgyaláson — mint egy német szaklap írja — azzal védekeztek, hogy nekik nem volt tudomásuk a gyapju rekvirálásáról, mert az erre vonatkozó rendeletet az ő községükben nem akasztották ki a község háza hirdető táblájára, ujságot pedig nem olvasnak. A bíróság, bár elfogadta védekezésüket, mégis elítélte őket és az ítélet megokolásában kimondotta: „aki a mostani időkben nem olvas ujságot, gondatlanságot követ el s nem védekezhetik azzal, ami más időkben büntetlenséget biztosíthatna számára, hogy nincs tudomása olyan hatósági rendelkezésekről, amelyek az ujságokban is megjelentek.”

— **Ne legyen korcsma a kárpáti falvakban.** Az Alkoholellenes Egyesület Országos Ligája kérvényt intézett a feldult tüzelyeket újra felépítő országos bizottság elnökéhez, Khuen-Héderváry Károly grófhhoz és a kormány valamennyi tagjához, hogy az újra felépülő kárpáti falvakban sehol se engedélyezzenek korcsmát, sem más szeszestital kimerőhelyet, mert különben az alkohol minden népmertő és egészséges számításunkat megsemmisíti.

— **Hirlapi felhívás a téli állatvédelem érdekében.** Az Országos Állatvédő Egyesület a téli állatvédelem érdekében a Magyar Híradó útján a következő felhívást tette közzé a hirlapokban: Az Országos Állatvédő Egyesület a zord időjárás beálltával tagjaihoz és a művelt közönséghez azzal a kéréssel fordul, hogy kettőzött jóakarattal hassanak oda és ahol lehet, igyekezzenek befolyásukat és rábeszélő tehetségüket érvényesíteni, hogy a kocsisok a lovakkal kíméletesen bánjanak, hogy a fagyos idő beálltával a lovakat éles vasalással lássák el, a kint álldogáló állatokat takarják le és mindent kövessenek el, hogy megelőzéssel az állatkinzásokat lehetőleg kevesbitsék. Az idei háborus évben az itthon maradt gyengébb állatok még jobban rászorulnak az emberséges bánásmódra, mint máskor, mert ezek csekély számának kell elvégezni a teljes loállomány rendes munkáját. Kérjük ezenkívül a jószívű embereket, hogy hű házőrzőink házikóit alommal vagy takaróval lássák el, az éhező és didergő madárkák-nak pedig ocsut, napraforgó- vagy tökmagot és némi zsiradékot nyújtsanak, majd meghálálják őket ezen jótéteményeinket.

— **Katonai rendelkezések.** A „Külügy-Hadügy” a hadvezetőség következő rendelkezését közli: Gyakran szükségessé válik, hogy a vitézségi éremmel kitüntetett legény-

ség az éremre való jogosultságát igazolja. Ezért minden kitüntetésben részesült legénységi állományu egyént ezentul igazolvánnyal fognak ellátni.

— **Az utazás szabályozása.** A belügy-miniszter a hadművelési területre való utazásra vonatkozólag újabb rendeletet adott ki, amelynek a hódított területekre vonatkozó része az eddigi rendelkezéseket fenntartja. A rendelet szerint a délkeleti hadszíntéren a külső körzethez tartozik Erdélyből: Brassó-, Fogaras-, Nagy- és Kisküküllő-, Alsófehér-, részben Tordaaranyos-, Szeben- és Hunyadmegye. Ezen területekre rendőrhatalósággal kiállított utazási engedély szükséges. Amint a fentebbi sorokból látható, Háromszék megye már nem tartozik a külső hadművelési területhez.

— **Fogyasztási adó a gyógybor után.** A gyógyborok után eddig nem kellett fogyasztási adót fizetni. Így tehát a gyógyborként leginkább szereplő tokaji aszúk, gyógyszerrel vegyítve, kikerülték a megadóztatást. A pénzügyminiszter most ezen a régi állapotot változtatott, kimondta, hogy 1916-tól kezdve minden bor után fogyasztási adót kell fizetni, így tehát a gyógybor után is.

— **Áteres és partbiztosítás.** A dévai államépítészeti hivatal február 7-én d. e. 10 órára versenytárgyalást tűzött ki a déva-brádrubányai áll. uton levő 91. sz. áteres új-ból építésére, az arad-soborsin-laszó-dobrai áll. uton a 113.55—113.75 km. szakaszon végzendő partbiztosítási munkára, a déva-brádrubányai ut 1.115—1.507 km. és a szegedtemesvár-szászsebesi áll. ut 867.9—867.4 km. szakaszán készitendő vasbeton korlátok munkálataira, végül a marossolyosi Maroshid vasfelferkezetének mázolására. Bánatpénz 5%.

— **Mütrágyagyár Erdélyben.** Az állatlétszám roppant fogyatkozása az istállótrágya csökkenését vonja maga után Európaszerte s a mezőgazdák joggal félnek attól, hogy a trágya hiány és drágulása a holdankénti termésátlag visszaesését fogja maga után vonni. E veszedelem elhárítását a Deutsche Bank az erdélyi földgáz hasznosításával kapcsolatban most programjába vette. A bankhoz közelálló forrásból közlik, hogy a magyar földmívelésügyi kormány figyelmeztette az intézetet a belföldi mütrágyatermelés óriási nemzetgazdasági jelentőségére s a bank már el is határozta, hogy a földgázszersződés elfogadása után nagyobb nitrogéngyárat fog Erdélyben létesíteni. Ezzel kapcsolatban azután mütrágyagyár építése is várható, mire nézve a tanulmányozás már hosszabb ideje folyik és meglehetősen előrehaladt stádiumban van.

— **Helyreigazítás.** A szászvárosi Vöröskereszt-Egylet által „A helybeli kórházakban levő katonák karácsonyfájára” rendezett gyűjtés részletes eredményének nyilvános nyugtázása alkalmával, az adakozók hirlapilag közzétett névsorából elnézésből kimaradt Vulcu J. János 100 K adománya. A tévedésért, mely a nyomdában szedés közben, a közlendő nevek és számok nagy tömkelegében merült fel, elnézést kérünk annál is inkább, mivel az elnézés épen a két legnagyobb adomány egyikét érte. Újabban adományoztak a Vöröskereszt-Egyletnek: Biel Miksa szakaszvezető (Rekonw.-Abt.) 2 K és Szabó Mária Szászváros 5 K.

— **Augusztai Naptár** a legjobb magyar írók almanachja. Jövedelme a Nemzet Háza rokkant-otthoné. Szépirodalmi részét irták: Bálint Lajos, Bede Jób, Biró Lajos, Drasche-Lázár Alfréd, Faragó Jenő, Hajdu Miklós, Hajó Sándor, Hevesi József, Hervay Frigyes, Ignotus, Kosztolányi Dezső, Kozma Andor, Krúdy

Gyula, Lakatos László, Lázár Miklós, Márkus Miksa, Molnár Ferenc, Nádas Sándor, Pekár Gyula, Porzolt Kálmán, Révész Béla, Sebők Zsigmond, Szini Gyula, Tormay Cecil, Vajda Ernő. Az Augusztai Naptár ára 1 K. Megrendelhető az Augusztai-Alap központi irodájában (Budapest, Károly-körut 3.) Portóköltéségül 20 fill., ajánlott küldés esetén 45 fillér melléklendő. Mindenkinek szüksége van naptárra. A legjobb naptár az Augusztai Naptár. Mindenki vegye meg, mert ezzel rokkant hőseinken segít!

— **Az Osztrák-Magyar-Bank és a szerb valuta.** Az Osztrák-Magyar-Bank Belgrádban expozitúrát fog létesíteni, melynek a szerb valutaviszonyok rendezése lesz a feladata. Az eljárás előreláthatólag hasonló lesz ahhoz, melyet a német kormány Belgiumban követett. A szerb nemzeti bank, mely érckészletét Franciaországba vitte, szabadalmától megfosztatnék és a bankjegy-kibocsátás az Osztrák-Magyar-Bank belgrádi fiókjánál koncentrálnák. A szerb bankjegyek olyan arányban cseréltetnének ki, illetve fogadtatnának el fizetésül, hogy 1 dinár körülbelül 50 fillért érne. A reformot Bulgáriával karöltve vinnék keresztül.

— **A brádi mükedvelők — a feldult kárpáti falvak javára** f. hó 22-én igen jól sikerült műsoros-estélyt rendeztek.

— **Óriási elevátor Orsován.** A „Magyar Pénzügy” jelenti: Orsován most van építés alatt Közép-Európa legnagyobb elevátora, amely 500.000 mázsa gabonát lesz képes magába fogadni. Az elevátor, mely a Romániából érkező gabonát fogja átvenni és tovább szállítani, a legmodernebb berendezésekkel lesz ellátva.

— **Női fémmunkások az állami vasgyárakban.** A háboru egyik újítása a nők sokoldalú bevonása az ipari és kereskedelmi munkába. Legutóbb a diósgyőri vasgyár igazgatósága kért engedélyt a központi igazgatóságtól, hogy a fémmunkákhoz nőket is alkalmazhasson, amit az igazgatóság próbaképpen megengedett. A gyárban már évek óta dolgoznak nők, de kizárólag a téglagyártásnál és a kőművesmunkánál. Néhány héttel ezelőtt már a szegkovácsmühelybe is vettek fél nőket, akik jól be is váltak. Ekkor a gyárvezetőség plakátokon hirdette, hogy a vasgyárban női fémmunkásokat alkalmaz. Azóta százezrekre tolonganak asszonyok és leányok a gyár felvételi irodája előtt. Eddigél a szegkovácsmühelyben százötven, a lövedékmühelyben több mint százhusz nő van alkalmazva; de naponkint vesznek föl újabbakat és minden irányban kiképezik őket. A női munkások fizetése 1.80—2.40 K közt váltakozik. Más állami vasgyárakban is hasonló rendszert honosítanak meg.

— **Hadifémek beszoigaltatása.** A már régebben hadicelokra letoglalt fémtárgyak részbeni beszoigaltatását rendelte el a kormány. A hivatalos lap minapi száma közli, hogy az olyan ipart űző kereskedők, akik a fémtárgyakat előállítják, vagy azokkal kereskednek, kötelesek egyelőre a tárgyakból raktáron levő készletük egyharmad részét beszoigaltatni. Ezenkívül a szállodás, vendéglős, kavés, sütő és cukraszípar körébe tartozó vállalatok, továbbá olyan egyesületek, amelyek ételleket és italokat szolgálnak ki, kivéve a kimondottan jótékonycélú szolgáltatókat, kötelesek az alább felsorolt fémtárgyakból készletük felét beszoigaltatni. E tárgyak közt szerepel: főzőedény, fazék, lábos, serpenyő, kanna, sütőforma, hűtők, tálca, gyertyatartók, ha vörösrézéből vagy tisztá nikkeltől készült, (kivéve levesestál, kanna, szita, mártáscsésze, főzelékes tál s hasonló szerelvényes áruk.) A sárgarézéből készült mozsarak, mozsártörök, habüstök, gyertyatartók, vasalók, tálca, vörösvagy sárgarézéből készült befűző üstök, vörös-

vagy sárgarézéből, bronzból és tombakból készült parázstartók és kályha-előtétek, a félkilogrammos és ennél nehezebb sárgaréz súlyok. A beszoigaltatás helye, ideje és módzatai plakátokon fognak közhírré tétetni.

— **Az Est hetedik évfolyamába lépett január elsején.** Az idő gyors rohanásában is meg kell állanunk, hogy Az Est elmúlt hat esztendejére visszatekintsünk. Mert ez az idő fordulópontot, korszakot jelent a magyar hirlapírás történetében. Az Est megtízszerezte a magyar ujság olvasóközönség számát, rátanította az országot arra, hogy mit kell követelni egy jó ujságtól, hogy mit kell adni egy jó ujságnak. Az Est bebizonyította, hogy a magyar szó előtt nyitva van az egész világ, csak attól függ, hogy ez a szó mit mond, mit jelent be. Az Est hírei nemcsak Magyarországnak, de az egész világnak szólanak és Németország, Anglia, Amerika, a világ minden ujságolvasó állama Az Est hírein keresztül jut pontos és megbízható értesülésekhez. Az Est világlap, de a magyarság lapja. Ez egyuttal programja is. Azt akarja, hogy a magyarság haladásával, elismerésével legyen tele a világ, azt akarja, hogy a világ érdekességeit, küzdelmeit, előretörését a magyar közönség Az Est hasábjain keresztül tudja meg. Az Est tette azt, hogy a magyar hirlapírás ma otthonos minden ország fővárosában, Az Est tette azt, hogy minden nagy külföldi eseményről elsőnek számol be, hogy munkatársai elsőnek jelennek meg mindenütt. Az Est önértetesebbé és függetlenebbé tette a magyar társadalmat, a kisember kezébe épen úgy, mint a vezető osztályba jó és becsületes, irodalmi nyelven megírott, nemes törekvésekkel teli ujságot adott és céltudatos munkával minden olvasóját részesévé tette Magyarországot életének. A hat év elteltével fejlődése útján nem állott meg, minden száma újabb bizonyítéka erejének és haladásának, bizonyítéka annak, hogy tovább is bátor küzdője, harcosa marad minden magyar eszmének. Aki olvasóink közül előfizetője akar lenni ennek az ujságnak, az kérje Az Est mutatószámát a kiadóhivaltól (Budapest, VII., Erzsébet-körut 20).

— **„Hirdetés — az üzlet lelke.”** Bizony már számos esetben bebizonyult, hogy a reklám, a hirdetés az üzletvilágnak első rendű eszköze ahoz, hogy cégét és árucikkét közzismertte és kedveltte tegye. Ma bizony a „jó bornak” is kell cégér, különben nehezen akadnak reá a vevők. Külföldön milliókat költenek hirdetésekre, nálunk fölösleges kiadásnak tartják a hirdetést. Az állandó hirdetésnek óriási előnyeit nagyon jól ismerik — külföldön s ezért van az, hogy annyi külföldi hirdetés és áru özönlik be országunkba.

— **Küldjünk katonáinknak alsó melegruhát, látcsövet, termos üvegeket, teát, konyakot, likórt, dohányt, csokoládét, caces-t.** — Az adományokat köszönettel fogadja s a hadtápparancsnoksághoz juttatja a honvédelmi miniszterium Hadsegélyző hivatala Budapest, IV., Váci-utca 38.

— **Nyomtatvány áremelés.** Az osztrák és magyar papirgyárosok január hó 1-ével újabb 30%-al emelték a papírárakat. Ezzel a háboru óta beállott papíráremelkedés meghaladja a 130%-ot. Ezenkívül nagyban megdrágultak a nyomtatványok készítéséhez szükséges összes anyagok és a munkások is háborus pótlék címén magasabb fizetésben részesülnek. E kényszerhelyzetből kifolyólag a vidéki nyomdatulajdonosok is elhatározták a nyomtatványárak emelését. A nyomdatulajdonosok hosszú ideig viselték a nyers anyagok stb. áremelkedéséből előállott többletköltséget, ezen emelkedések azonban most már oly mértékűt öltöttek, hogy saját létfenntartásuk szempontjából elkerülhetetlen ezen nyomtatványáremelés.

— **Hol szokott Ön borotválkozni?!** *Theil Ede fodrász-termében* (Szászváros, Főtér), ahol hygienikus, gyors és pontos kiszolgálás van.

— **Adakozzunk a „Vörös-Kereszt” egylet részére.**

A „SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE“ hetilap

előfizetési ára:

Egész évre — — — 8 kor.

Fél évre — — — 4 kor.

Negyed évre — — 2 kor.

Egyes szám ára — — 16 fill.

HIRDETÉSEK árszabály szerint.
NYILTTÉR soronként 30 fillér.

Sz. 449/1915. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbíróságnak 1912. évi Sp. II. 1287/6 számú végzése következtében dr. Szöllősy János ügyvéd által képviselt Mühlbacher Károlyné felperesnek 480 K s jár. erejéig 1914. évi június hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 618 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: zab, bórók, borju, tűzifa stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíróság 1914. évi V. 117/3 számú végzése folytán 480 K tőkekövetelés, ennek 1912. évi december hó 3-ik napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 239 K 37 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig Kudsiron, alperes lakásán leendő eszközzésére 1916. évi január hó 26-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amenyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1916. évi január hó 12-én.

Gödri Jenő,
kir. bir. végrehajtó.

210

Sz. 14/1916. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az algyógyi kir. járásbíróságnak 1914. évi V. 154/7 számú végzése következtében dr. Szegő Henrik ügyvéd által képviselt Algyógy és Vidéke hitelintézet javára 540 K s jár. erejéig 1915. évi augusztus hó 31-én foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 2100 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, sertés, szekér és fa nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. járásbíróság 1915. évi Pk. 30/8 számú végzése folytán 540 K tőkekövetelés, ennek 1913. évi május hó 29-ik napjától járó 8% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 280 K 77 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig Kisalmás községben, adós lakásán leendő megtartására 1916. évi február hó 3-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amenyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Algyógy, 1916. évi január hó 13-án.

Ruszuly Imre,
kir. bir. végrehajtó.

209

Nincs többé húshiány!

Konzervált

tengeri hal

csont és szálla nélkül, tiszta
színhús, melyből a legizle-
tebb ételek készíthetők, ára

különként 2 X 40 fillér.

Kereskedőknek, nagyobb ve-
vőknek megfelelő engedmény

Szállítja:

Ábrahám Albert

ügynöksége HÁTSZEG. **

206 2-10

Uri szabóság Déván.

Tisztelettel értesitem a n. é. köz-
önséget arról, hogy Déván, az
Orient épületében (Fehérkereszt-
szállodával szemben)

uri szabóságot

nyitottam. Elsőrendű összekötteté-
seim folytán abban a kellemes hely-
zetben vagyok, hogy a legkénye-
sebb igényeket is kielégíthetem.
Három-négy vidéki megrendelésre
személyesen is elmegyek. Bizva a
n. é. közönség becses pártfogásába,
vagyok tisztelettel:

201 3-3

KINDA S., férfi-szabó.

Egy jól irni és olvasni tudó fiú
nyomdász-tanulónak
azonnal felvétetik

a Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaságnál.

EGYESÜLT MOZGÓK

Szászvároson.

Vasárnap folyó évi január hó 23-án
a „KÖZPONTI“ szálloda nagytermében
két fényes előadást tart cigányzene közreműködésével

A BALLET CSILLAGA

Nordisk-dráma 3 felvonásban.

A sors hajótöröttjei.

Dráma 3 felvonásban.

A természet ölen.

Bohózat 1 felvonásban.

Háborús aktualitások.
Egy műsoron kívüli vigjáték.

A hosszú műsor miatt kéretik pontosan megjelenni.

Helyárak délután és este: Páholy 6 K, I. hely
1 kor., II. hely 50 fill., III. hely 30 fill. Karzat
30 fill. Számozott helyek!

Jegyek előre válthatók a Lobstein-féle dohánytözsdeben.

Előadás kezdete pont d. u. 5 és este 8¹/₄ órakor.

Szives pártfogást kér teljes tisztelettel

A vállalat.

Kiadó üzlet. A szászvárosi városház
előtti piacon lévő volt Schaner-féle
üzleti helyiség kiadó. Értekezhetni
Guggenberger Ödön Sándor vagy
F. F. Widmann ural. 207 2-3

Értesítés!

Miután apósom, C. BAICU ur nevén álló
szászvárosi

épületfa és deszkaraktár

1915. december 15-től az üzletnek összes
kүнlevő követeléseivel együtt — öt kivéte-
lével, akik erről külön értesítve lettek — tu-
lajdonomba ment át és az üzletet, amelynek
eddig is vezetője voltam, ezentul saját nevem
alatt tovább folytatom, ezuton is felkéretnek
az üzletnek összes vevőit, hogy ezen farak-
tárból vásárolt faanyagért még hátralékban
levő összegeiket — mint tartozásaikat — ne-
kem, mint üzlettulajdonosnak egyenlítsék ki.

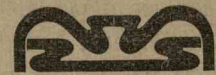
Kérem az üzletnek tisztelt vevőit, hogy be-
cses megrendeléseivel ezentul is megtisztelni
sziveskedjenek, s vagyok teljes tisztelettel:

T. VULPE

épületfa és deszkaraktár tulajdonos,
Szászváros.

192 3-3

Hirdetések jutányos árban — felvétetnek
lapunk kiadóhivatalában.

Nincs
többé fahiány!Égessünk
köszenet!

Olcsó áron kapható:

BÁTS JÁNOS

kereskedőnél Szászváros, Főter.

Egy métermázsa ára 6 kor.

204 2-4

„Központi“ (Central) szálloda
és kávéház Szászvároson.

Értesítés. Alulírott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy f.
év december 1-én a Szászvároson jóhírnévnek örvendő

„Központi“ (Central) szállodát, vendéglőt és kávéházat

bérbe vettem. Amidőn ezt a mélyen tisztelt közönség szives tudó-
mására hozom, kérem, hogy a Schulmeister Gábor volt bérlő
ur iránt megnyilvánult pártfogásban és jóindulatu támogatásban része-
síteni engem is kegyeskedjenek. Tiszta szobák, jó italok, izletes
ételek, pontos és gyors kiszolgálás fogják fogadni t. vendégeimet.

Utazóközönségnek omnibusz, kocsik, vidéki vendégek kocsijainak,
lovainak megfelelő épületek állanak rendelkezésre.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel:

Mirovitz Ignácz,

a „Központi“ (Central) szálloda és kávéház bérlője.

183 5-5